

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.10.00-010.06.02

10/11/2009

Konu : Posta-Yolcu İşlemleri

GENELGE
(2009/109)

07.10.2009 tarih ve 27369 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının "Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller" başlıklı Beşinci Kısımında yer alan esaslardan posta ve yolcu işlemlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasında aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilecektir.

POSTA EŞYASI

Posta eşyası kapsamında muafiyet mezkur Kararın 45 veya 62 nci maddesinde belirtilen eşya için söz konusudur. Kararın 61 inci maddesinde hüküm altına alınan yolcu beraberleri 430 Avro'luk hediye eşya limiti, posta yolu ile getirilen eşya için söz konusu değildir. Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir kişiye posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, kıymeti önemli değeri olmayan eşya limitini (150 Avro'yu) aşan, ancak 1500 Avro'yu aşmayan eşya Kararın 62 nci maddesi kapsamında değerlendirilecek ve geldiği ülkeye göre bu eşyaya tek ve maktu vergi oranı uygulanarak, eşyanın vergisi tahsil edilecektir. Söz konusu eşyanın vergilendirilmesinde kargo ücreti dikkate alınmayacaktır.

Anılan Kararın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (bb) bendinde "yolcu" deyimi, (cc) bendinde "yolcu beraberleri eşya" deyimi tanımlanmıştır. Ancak, nakil vasıtaları sürücüleri ve hizmetlileri yolcu sayılmayacaktır. Bu tanımlar çerçevesinde, yolcuların beraberlerinde kişisel ve hediye eşyayı gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verilir. Bununla beraber, yolcular "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar"da belirlenmiş miktarlarda Türk parası, döviz, kıymetli maden, taş ve eşyayı beraberinde yurda getirebilir veya yurtdışına çıkarabilirler.

KİŞİSEL EŞYA

Yurda giriş yapan yolcuların beraberlerinde ya da gelişlerinden bir ay önce veya bir ay sonraki süreler içerisinde gelen, mezkur Kararın ekinde yer alan Ek-9 daki liste kapsamı eşyaya muafiyet tanınacaktır. Bu listenin, "A) TÜKETİM MADDELERİ" bölümünde yer alan eşyanın sadece yolcu beraberinde getirilmesi mümkündür.

Elektronik cihazlardan bir defaya mahsus olmak üzere karşılarında gösterilen ücretler "Bandrol ücreti" adı altında TRT adına gümrük idarelerince tahsil edilecektir.

YOLCU BERABERİ HEDİYELİK EŞYA

Yolcu beraberleri hediye eşya uygulamasında aşağıdaki hususlar dikkate alınacaktır.

1- Mezkur Karar eki Ek-9'daki liste kapsamı eşya için muafiyet karşılarında yazılı miktar ile sınırlı olarak uygulanacaktır. Hem 430 AVRO'luk yolcu beraberleri hediye eşya muafiyet hakkı, hem de kişisel eşya muafiyet hakkı her bir yolcu başına Karar eki Ek-9'daki listede yer alan eşya için karşılarında yazılı miktarlarla sınırlıdır. Diğer bir ifadeyle, listede yer alan eşya için eşyanın kıymetine bakılmaksızın listede belirtilen miktar kadar getirilebilecektir. Liste kapsamı dışında kalan eşya için ise, getirilen eşyaya muafiyet uygulanabilmesi için eşyanın toplam kıymetinin

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

430Avro'yu aşmaması gerekmektedir.

2- Karar eki Ek-9'daki listenin tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlerden, bölümde yer alan her bir ürün çeşidinin karşısında yazılı adet ve miktar, yolcunun vergilerden muaf olarak getirebileceği her bir ürün için toplam hakkı göstermektedir. Ancak, yolcunun her bir gruptaki ürünlerden birden fazla ürün çeşidinden satın almak istemesi halinde ürünlerin satın alınan oranları toplamının %100'ü aşmaması gerekmektedir.

Şöyle ki, bir yolcunun "a) tütün ve tütün ürünleri" bölümünden ya sadece 400 adet sigara (satın alınabilecek toplam hakkın %100'ü), ya 100 adet sigarillo (satın alınabilecek toplam hakkın %100'ü), ya 50 adet puro (satın alınabilecek toplam hakkın %100'ü), ya 250 gr. kıyılmış tütün (satın alınabilecek toplam hakkın %100'ü) ya da 250 gr. pipo tütününü (satın alınabilecek toplam hakkın %100'ü) muafen serbest dolaşıma sokması mümkün bulunmakta; aynı şekilde "b) alkollü ürünler" bölümünden de ya sadece 1 lt. alkol derecesi %22'yi geçen alkol ve alkollü içkiyi ya da sadece 2 lt. alkol derecesi %22'yi geçmeyen alkol ve alkollü içkiyi muafen serbest dolaşıma sokması mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, tütün ve tütün ürünleri ile alkollü ürünlere ilişkin muafiyet hakkından, 18 yaşın altındaki yolcular faydalanamayacaktır.

YOLCU BERABERİ TÜRK PARASI, DÖVİZ, KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYA

11.08.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar"ın 3, 4 ve 7 nci madde hükümleri çerçevesinde;

1- Yolcuların Türk Parasını ve dövizini beraberlerinde Türkiye'ye getirmeleri serbesttir.

2- Yolcular, 5000.-ABD Doları veya eşitine kadar efektif ve en çok 5.000 ABD Doları karşılığı Türk parasını beraberlerinde yurt dışına çıkarabilirler.

3- Dışarıda yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurt dışında çalışan Türk uyruklu kişiler, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye'de yerleşik kişiler ise bankalar ve özel finans kurumlarından döviz satın aldıklarını tevsik etmek kaydıyla 5.000.- ABD Doları veya eşitini aşan miktarlardaki efektif beraberlerinde yurt dışına serbestçe çıkarabilirler.

4- Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000.-ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyayı yurda getirebilirler ve yurt dışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyasının yurt dışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'den satın alınmış olduğunu tevsik etme şartına bağlıdır.

İSTİSNALAR

Türkiye'ye giriş yapan yolcuların beraberlerinde getirecekleri eşyaya ilişkin istisnalar aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

1- Kara hudut kapısından ülkemizden diğer ülkelere giden ve geri gelen yolcular ile diğer ülkelere ülkemize gelen ve giden yolcuların, seyahat ettikleri ülkede en az üç gün geçirmeden geldiklere ülkeye dönmeleri halinde, bu kişiler yolcu beraberliği hediye eşya ve kişisel eşya muafiyeti hakkında yararlandırılmazlar.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

2- Cep telefonunun (Tv, müzik çalar, video oynatabilme özelliğine sahip olanlar dahil) muaf serbest dolaşıma sokulabilmesi için, ancak yolcu beraberli kişisel eşya statüsünde olması gerekmektedir. Ek-9'daki listede belirtildiği gibi, yabancı misyon mensupları hariç, her bir yolcunun iki takvim yılında bir adet ile sınırlı olmak üzere, telefonun kıymetine bakılmaksızın cep telefonunu gümrük vergilerinden muaf olarak yurda getirmeleri mümkün bulunmaktadır. Ayrıca, hediyelik eşya statüsünde veya posta/hızlı kargo taşımacılığı yoluyla muaf veya vergileri ödenerek cep telefonu getirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

3- Yolcu beraberinde getirilen silahların ülkemize giriş izni olmaması durumunda, bu silahlara gümrüğe tabi diğer eşya gibi işlem tesis edilecektir.

4- Yolcu beraberinde getirilen fenni usullere göre kapatılmış her nevi su ürünleri, hayvansal madde konserveleri, pastırma ve sucuk gibi hayvansal gıda maddelerinin 5 kilograma kadar olan miktarına muafiyet tanınacaktır.

5- Turistlerin inançları gereği yemeleri gereken özel gıda maddelerinin gerek yolcuların beraberlerinde gerekse kargo olarak gelmesi halinde, hangi yolculara ait olduğunun ilgili turizm kuruluşu tarafından belgelendirilmesi ve bunlar tarafından tüketileceğinin taahhüt edilmesi kaydıyla, bu tür gıda maddelerinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca kontrol ve müsaade aranılmadan yurda girişine izin verilecektir.

6- Ülkemize gelen yolcuların beraberlerinde ya da gelişlerinden bir ay önce veya bir ay sonraki süreler içerisinde Kararın ekinde yer alan Ek-9'daki liste kapsamı şahsi tedavide kullanılmak üzere getirilen ilaçların, yolcuların seyahatleri süresince kullanmaları gerektiğine ilişkin gümrük idaresine belge (sağlık kuruluşundan alınan rapor, doktor raporu veya reçete vb.) ibraz edilmesi koşuluna bağlı olarak, ülkemizde kalınacak süre göz önünde bulundurularak, makul miktardaki ilacın girişine izin verilecektir.

YOLCU İŞLEMLERİ

1- Gümrük hattından geçen şahısların denetlenmesinde (yolcu ve turistler ile nakil vasıtaları sürücüleri ve hizmetlileri) mezkur Kararda ve bu Genelgede belirtilen esaslar dikkate alınacaktır. Gümrük denetlemesi, gümrük hattından geçen yolcular ile beraberlerinde getirilen veya kendilerinden önce veya sonra gelen eşyanın 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve mezkur Kararda belirtilen yükümlülüklerle uyup uymadığının kontrolünü ifade eder.

2- Aşağıda yazılı kimseler beyandan ve denetlemeden müstesna olup, gümrüklerden geçişlerinde gümrük memurlarınca kendilerine karşı saygı, nezaket ve kolaylık gösterilecektir.

- a) Cumhurbaşkanı,
- b) Yabancı devlet başkanları ve aile fertleriyle refakatlerine memur olanlar,
- c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki elçi ve aileleri,
- d) Resmi bir ziyaret veya görev ile Türkiye'ye gelen delegelerle sivil ve askeri heyetler,
- e) Hükümetin izni ile limanlarımıza gelen yabancı harp ve askeri okul gemilerinin subay ve öğrencileriyle, mürettebatı,
- f) Gümrük Müsteşarlığınca gümrüklere bildirilen diğer kişiler,
- g) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde görevli misyon şefleri ve diploması memurları,
- h) Milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

3- Aşağıda yazılı şahıs, heyet ve yabancı turistlerin, haklarında kesin bir hüküm veya kuvvetli bir şüphe yada yazılı, açık adresli ve imzalı bir ihbar olmadıkça beyanları ile yetinilecek ve gerekli kolaylık ve nezaket gösterilecektir.

- a) Diplomatik pasaport taşıyanlar ile Dışişleri Bakanlığında veya elçiliklerinden verilmiş "lase-pase"yi taşıyan kimseler,
- b) Ziyaret ve iadeyi ziyaret amacıyla heyetler halinde gelen yabancı üniversite ve diğer mektep öğrencileri ile diğer dernek ve kuruluş mensupları,
- c) Memleketi, abideleri, mezarlıkları ve diğer yerleri ziyaret etmek üzere veya tedavi ve hava değiştirmek amacıyla ya da kültür ve güzel sanatlar şenlikleri ile festival, spor yarışmaları kongre ve konferanslar, sergi ve panayırılar dolayısıyla toplu veya ayrı olarak gelen ve tekrar dönecek olan turistler ve diğer yabancılar,
- d) Türkiye'ye gelen ve buradan giden yerli ve yabancı gazeteciler,

4- Yolcu salonlarından geçen veya eşya geçiren kişilerin bu salonlarda münhasıran bu işlemler için düzenlenmiş yeşil veya kırmızı hatlara yönlendirilmeleri sağlanacaktır. Gümrüğe tabi eşyası olup da yeşil hattan giriş yapmaya teşebbüs eden yolcular hakkında fiilin mahiyetine göre mevzuat gereğince idari ve/veya adli takibata geçilecektir. Yeşil-kırmızı hat uygulaması olmayan yerlere gelen kişiler gümrüğe tabi eşyasının olup olmadığını belirlemek ve mevzuatın uygulanmasını sağlamak üzere sözlü beyana davet edilebilir.

5- Yolculardan limit fazlası olması sebebiyle alıkonulacak eşya ve kıymetlerin iyi saklanması için gerekli özen gösterilecek ve tedbirler alınacaktır. Bu gibi eşyadan olduğu gibi muhafaza edilmeyenler, ayrı kaplar içinde gelmediği ya da sahiplerince kap temin edilmediği takdirde, gümrükçe önceden özel şekilde hazırlanmış sağlam kağıttan veya bezden zarf ya da torbalar içine konarak ağızları kontrolü yapan muayene memurunca mühürlenecek ve gerekirse bunlar bir torba veya çanta içinde ve ağızları mühürlenerek gereği için idareye teslim edilecektir. Bu eşya için mal sahiplerine eşyanın teslim alındığını ve özelliklerini gösterir bir alındı verilecektir. Eşyanın vergileri ödendikten ve işlemi tamamlandıktan sonra bu alındı geri alınacaktır. Alındının bir nüshası dip koçanında saklanacak ve bir nüshası da eşyanın konulduğu zarf veya torbalar üzerine eklenecektir.

SÜRE UZATIMI

Yolcu işlemlerine ilişkin söz konusu Kararda belirlenen sürelerin yarısına kadar uzatımına, yine Kararın 111 inci maddesinde sayılan mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin tevsiki koşuluna bağlı olarak, yolculara ilişkin Kararda belirtilen haklardan yararlanılabilmesine yönelik olarak, Kararda belirtilen sürelerin yarısına kadar bir defayla sınırlı olmak üzere ek süre verilebilir. Ek sürenin verilmesinde ilgili Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlükleri yetkili kılınmıştır.

Diğer taraftan, 2009/72 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

İbrahim ŞENEL
Müsteşar V.

DAĞITIM:

Merkez ve Taşra Teşkilatı